

Cíl:

diskutovat o tabuizovaných tématech, jako byla antikoncepce

/ A. Antikoncepce v době socialismu**→ Uvedte děti do života paní Eva H.:**

Eva se narodila v roce 1957 v Karlovarském kraji a celý život pracovala jako zdravotní sestra, porodní asistentka. Pro účely úkolů lze využít faktografický text pod příběhem paní Evy H. (Antikoncepce).

→ Pusťte dětem kapitolu 5 a diskutujte o tom, který typ antikoncepce používala paní Eva.

„Antikoncepce. Nebrala jsem antikoncepci, já jsem žádnou antikoncepci nepoužívala, takže to byla taková domluva mezi mnou a manželem. Ze začátku to nebylo jen tak dostupný, jako jen tak. Člověk si dával bacha, jak se říkalo. A potom v pozdější době se to asi rozvinulo, v těch já nevím... když já jsem nastoupila, tak to bylo hodně ještě omezený v té době. Po těch možná 15 letech, co jsem chodila do práce, tak potom se rozvíjela antikoncepce. A vím, že chodily k nám na ambulanci třebaš pro Postinor hodinu nebo dvě hodiny po, jak se říkalo, takže se dávaly recepty, anebo rovnou tablety, když přišly na ambulanci.“

Otázky:

- Co používala paní Eva jako antikoncepci?
- Zmiňuje některé typy, které jste uvedli v předchozím bodě i vy? Pokud ne, jak byste rozpor vysvětlili? Debatujte společně s dětmi

Odpovědi viz text o antikoncepci:

- Až do poloviny 60. let se jako forma antikoncepce nejčastěji používala přerušovaná soulož (téměř v 70 % případů) a kondomy (asi 20 %).
- Antikoncepční pilulka se v Československu objevila až v roce 1965.
- Na konci 60. let se rozšířilo nitroděložní tělíčko, kterému se říkalo DANA: dobrá a neškodná antikoncepce <https://www.zdravotnickymytenik.cz/2018/09/od-velbloudiho-mytu-k-antikoncepci-budoucnosti-jsou-nitrodellozni-teliska/>
- O tématu se nemluvilo a antikoncepční prostředky nebyly dostatečně propagovány

→ Shrnutí

Proč probíráme antikoncepci v hodině dějepisu/ve škole? Jak souvisí antikoncepce s proměnou postavení žen ve společnosti?

Možné odpovědi:

- přispění k ženské emancipaci právo na osobní volbu svoboda rozhodování o vlastním těle
- svoboda rozhodování o tom, zda mít děti a kolik autonomie žen svoboda rozhodování o směřování vlastního života a pracovní kariéry

Cíl:

Ukázat dětem šíři zboží, materiálů a věcí, které nebyly k dostání a způsob, jak se věc dala řešit, pokud měl někdo příbuzné na Západě.

Lze využít faktografický text Oblékání, část inspirace Západem a Tuzex

---

/ B. Jak se dal řešit nedostatek výběru zboží?

→ Uvedte děti do života paní Eva H.:

Paní Eva pracovala celý život jako zdravotní sestra – porodní asistentka, pochází z česko-německé rodiny z Karlovarského kraje. Dodnes hovoří plynně česky, německy i nejdeckým dialektem (nejdštinou). Na návštěvy do Německa mohla paní Eva jezdit pouze na devizový příslib.

→ Pustte dětem kapitoly 3 a 4

Otázky:

- Co všechno paní Eva mohla mít díky svým příbuzným v Německu, proč si to nekoupila v Československu? (rifle, kabát, Nutella, zboží, které nebylo běžně na trhu)
- Paní Eva H. mluví o Tuzexu. Zkuste graficky znázornit, jak vysvětluje proces shánění zboží pomocí systému bonů (vezměte v potaz německé příbuzné paní Evy, kteří jí bony darovali).

Návazný úkol:

- Zadejte dětem úkol, ať se zeptají na zkušenosti svých rodičů a prarodičů. Jaká byla jejich zkušenost s nedostatkovým zbožím, s devizami, Tuzexem. Jak to tehdy řešili?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY